

ΑΠΟΘΗΚΗ

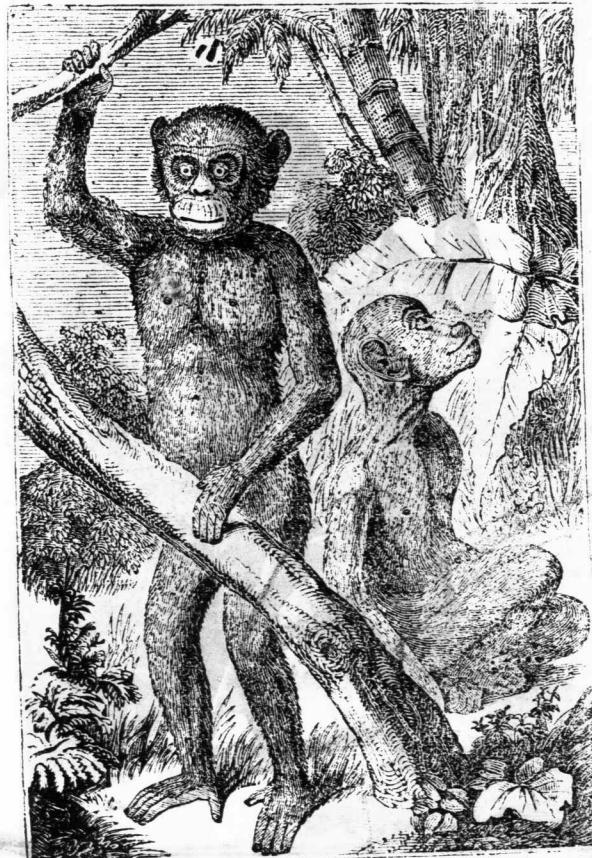
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΟΥΛΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 43.

Ο ΚΙΜΠΑΝΖΗΣ ΚΑΙ Ο ΟΡΑΓΓΟΥΤΑΓΓΙΟΣ.

Ο Κιμπανζής, ή Πίθηκος Τρωγλοδύτης.

ΕΚ τῶν ζώων, ὅσα κοινῶς καλοῦνται τετράποδα, ὑπάρχει ἐν γένος, ὑπὲρ τὰ ἔκατὸν διάφορα εἶδοι περιλαμβάνον, εἰς τὸ ὄποιον, ἀκριβέστερον ἐξετάζοντες, εὐρίσκομεν ἀνάρμοστον ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν. Τὰ ἐμπρόσθια τῶν πιθήκων ἄκρα ἔχουν, ὡς γνωρίζομεν ἀπαντεῖς, δακτύλους καὶ ἀντίχειρα, δοτις ἐμπορεῖ ν' ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς δακτύλους τούτους: τὸ δὲ σύνολον ὅμοιάζει παραπολὺ μὲ τὴν ἀνθρωπίνην γεῖρα. Ἀλλὰ καὶ τὰ ὁπίσθιά των ἄκρα θεωροῦντες μετὰ προσοχῆς, ἀντὶ μεγάλου δακτύλου παραλλήλου μὲ τοὺς λοιποὺς, βλέπομεν ἀληθινὸν ἀντίχειρα, τουτέστι μέρος ἵκανὸν ν' ἀντικρύσῃ πρὸς τοὺς τέσσαρας δακτύλους. "Οὐεν τὰ μέρη, τὰ μὲ τοὺς ὁπισθίους πόδας ἄλλων ζώων ἀνταποκρίνο-

μενα, εἰναι κυρίως χεῖρες· ἀπασαν δὲ τὴν γενεὰν τῶν ζώων, τῶν ὑπὸ τῆς κατασκευῆς ταύτης διακρινομένων, ὡνόμασαν τε τράχειρα οἱ φυσικοῖς τοιχοί.

Ἐξ δηλης τῆς φυλῆς τῶν τετραχείρων ζώων ὁ Κιμπανζῆς ή Πόγρος (Πίθηκος Τρωγλοδύτης) πλησιάζει μάλιστα εἰς τὸν ἀνθρώπον, μολονότι ὁ Βαρόνος Κουβιέρ διεφίλονείχησεν ὅτι ὁ Ὁραγγούταγγιος (Πίθηκος Σάτυρος) ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατέχῃ τὴν ἀνωτάτην θέσιν. Ἡ ἀπὸ τὸν Κουβιέρ προτίμησις τοῦ δευτέρου εἶδους πρόχεται ἀπλῶς ἐκ τῆς νομιζομένης μεγαλητέρας ἀναπτύξεως τοῦ ἔγκεφάλου, καὶ πλειστέρας ὑψώσεως τοῦ μετώπου· ἀλλὰ τοὺς χαρακτῆρας τούτους παριστάνουσι μόνον τὰ συνήθως φερόμενα εἰς τὴν Εὐρώπην νέα τὴν ἡλικίαν ἀτομα, ἐνῶ τοιαῦτα σημεῖα ἐντελεστέρων νοοτικῶν δυνάμεων λείπουν ὀλότελα εἰς τὸ ἀκμαῖον ζῶον· καθ' ὅτι δὲ τὰ λοιπά καὶ ἡ ὄργανικὴ κατασκευὴ καὶ ἡ νοοτικὴ δύναμις τοῦ Κιμπανζῆ φαίνονται ἀνώτεραι ἀπὸ τὰς τοῦ Ὁραγγούταγγίου.

Κατὰ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ στόμα ὁ Ὁραγγούταγγιος προσεγγίζει σχεδὸν εἰς τὰ κατώτερα ζῶα: τὸ πρόσωπον τοῦ Κιμπανζῆ, ἐξ ἐναντίας, οὐχὶ μόνον δὲν εἴναι μακρότερον, καὶ ἀναλογίαν πρὸς τὸ χρανίον, παρὰ τὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ γενικῶς συμφωνεῖ μᾶλλον μὲ τὸ ἡμέτερον· τὸ δὲ στόμα δὲν ἔχει τοὺς μεγάλους κυνόδοντας, οἵτινες χαρακτηρίζουν τὸν Ὁραγγούταγγιον. Εἴναι δὲ τοῦτο πλατὺ, τὰ ὥτα μεγάλα, ἡ μύτη σιμή, καὶ οἱ βραχίονες καὶ τὰ σκέλη κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἀναλογίαν ὡς εἰς τὸν ἀνθρώπον· ὅπόταν τὸ ζῶον στέκη ὅρθιον, οἱ ἐμπρόσθιοι δάκτυλοι μόλις ἐγγίζουν εἰς τὰ γόνατα. Τοῦ δὲ Ὁραγγούταγγίου σχεδὸν ἐγγίζουν τὴν γῆν εἰς ὅμοιας περιστάσεις, καὶ τὰ ὥτα του εἴναι ἀξιοσημείωτα διὰ τὴν μικρότητα καὶ ἀσχημίαν των. Τὸ σῶμα τοῦ Κιμπανζῆ εἴναι ἐσκεπασμένον μὲ μακρὰς, χονδρὰς, μαύρας τρίχας, πυκνοτάτας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τῶν ὥμων, καὶ τῶν νῶτων, ἀλλὰ ἀραιάς ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς γαστρός· τὸ πρόσωπον εἴναι βαθὺ μελάγχρονον, γυμνὸν δὲ, ὡς καὶ τὰ ὥτια· αἱ παρειαὶ δύμως ἔχουν μακρὰς μελαίνας παραγενειάδας.

Μᾶς βεβαιόνουν οἱ τὴν Ἀφρικὴν περιελθόντες, ὅτι ὁ τέλειος Κιμπανζῆς φθάνει εἰς τὸ σύνηθες τοῦ ἀνθρώπου ἀνάστημα, καὶ ὅτι ἔχει νόησιν πολὺ ἀνωτέρων τῆς τῶν ἄλλων τετραχείρων. Κατοικεῖ δὲ ἀπὸ τῆς Σιέρρας Λεῶνε μέχρι τῶν νοτίων συνόρων τῆς Ἀγγόλας, ἵστως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Γαμβία μέχρι τοῦ Ἀκρου Νέγρου.

Αναμφιβόλως οἱ νάννοι, χυνοχέφαλοι, καὶ οἱ λοιποὶ ἄλλοι τοιούτοις καὶ δύσμορφοι λαοί, περὶ ὧν διηγοῦντο οἱ ἀρχαῖοι διὰ τατάκουν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἀφρικῆς, δὲν ἦσαν εἴκη τοιαῦτα πιθήκων εἴδοντες ἀλλ' ἡ λέξις Τρωγλοδύτης, τὴν ὁποίαν συγγραφεῖς τινὲς ὑπέθεσαν διὰ ἀνεφέρετο εἰς τὸ περὶ οὐδὲ λόγος ζῶν, ἐδήλου κατ' ἀλλήθειαν γένος βαρβάρων, ὃς κάλλιστα γνωρίζουν οἱ τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας εἰδόμνοις.

Απαντεῖς οἱ περιηγηταὶ συμφώνως μᾶς βεβαιόνουν, διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν κατάστασιν οἱ Πίθηκοι Τρωγλοδύται ζῶσι κοινωνικῶς εἰς τὰ δάση, ὅπου, τῶν δένδρων τὰ φύλλα καὶ τοὺς κλάδους συμπλέκοντες, κατασκευάζουσι καλύβας διὰ νὰ σκεπάζωνται ἀπὸ τὸν ήλιον καὶ τὰς τροπικὰς βροχάς· διὰ περιπατοῦν ὅρθιοι, ὅπλιζονται μὲν ρόπαλα, συνενόμενοι δὲ ἀποκρύπουσι τῶν ἄγριων θηρίων τὰς ἔφόδους, καὶ τὸν ἐλέφαντα αὐτὸν ἀναγκάζοντες νὰ φεύγῃ ἐκ τῶν χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας διατρίβουν. Ἀχόμη δὲ καὶ ἀνθρωποι κενδυνεύουν, ὅποταν ἐμβαίνωσιν εἰς τὰ δάση ταῦτα ὄλιγοι τὸν ἀριθμὸν ἡ ἀσπλοι· λέγεται μάλιστα διὰ τὰ ζῶα ταῦτα πολλάκις ἀρπάζουσι γυναικας, καὶ λιστορεῖται περὶ τίνος Ἀφρικᾶς διὰ ἔζησε τρία ἐτη μεταξύ των, εἰς τὸ διάστημα τῶν ὁποίων περιεποιοῦντο μὲν αὐτὴν πάντοτε φιλοφρόνως, ἀλλὰ τὴν ἐμπόδιζαν δσάκις ἐπεχειροῦσε νὰ φύγῃ. "Οταν οἱ Μαϊροὶ ἀφίσωται πυρκαϊὰν εἰς τὰ δάση, λέγεται διὰ συνάγονται πέριξ αὐτῆς καὶ θερμαίνονται οἱ Πίθηκοι Τρωγλοδύται, ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἀρκετὸν νοῦν, ὥστε νὰ τὴν διατηρᾶσι ρίπτοντες νία ἐπ' αὐτῆς ξύλα.

Οἱ Πίθηκοι Τρωγλοδύται, δοιοι γενεικῶς ἐφέρθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἡθη παρετήρησαν οἱ φυσικοὶ στορικοὶ, ἦσαν ἀπαντεῖς ἀνέροι τῆλειας. Εἰς ταοῦτο, δεεχθεῖς πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὴν Ἀγγλίαν μετὰ νέου Ὁραγγούταγγού τῆς αὐτῆς περίπου τῆλειας, ἐχορήγησεν ἀρίστην εὐκαιρίαν διὰ νὰ συγκρίνῃ τις τὴν μορφὴν καὶ τὰς ἔξεις τῶν δύο τούτων ζῶων. Ὁ Κιμπανζῆς, καίτοι σωματικῶς πάσχων, καὶ διὰ τοῦτο εὐερθείστος καὶ ὄργιλος, ἐδείκνυε πολὺ περισσοτέραν νόσον· ἵντο δραστήριος, ταχὺς, καὶ προτεκτικός εἰς διαδοχαὶ ἐγίνοντο πέριξ αὐτοῦ· οὐδεὶς ἐμβαίνειν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εύρισκετο, οὐδὲ ἔχρηστο κάνεται, χωρὶς νὰ ἐλέχησῃ τὴν προσοχὴν του. Ὁ Ὁραγγούταγγος, ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐδείκνυε μελαγχολίαν καὶ ἀδιαφορίαν πρὸς τὰ τρέχοντα, ἢτις σχεδὸν κατήντα εἰς ἀπάνθειαν μολονότι δὲ ἡ ὑγεία αὐτοῦ ἐπασχεῖν ὀλιγώτερον, ἵντο προδήλως κατάτερος τοῦ συντρόφου του ὡς πρὸς ζωηρότητα καὶ παρατήρησην. Εἰς μίαν περίστασιν, καθ' ἣν τὰ ζῶα ταῦτα ἐγευμάτιζον ἀπὸ γεώμηλα καὶ βραστὴν ὅρνεδα, περεκυκλωμένα κατὰ τὸ σύνηθες ὑπὸ πλήθους ζένων, δ' Ὁραγγούταγγος ἀφῆκε νὰ ἐπαρθῇ τὸ πινάκιον του, χωρὶς κατὰ τὸ φαινόμενον νὰ πειραχθῇ· ὅλον δὲ τὸ ἐκανείσιον δ' Κιμπανζῆς ὠφεληθέντες ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον τῆς εὐκαιρίας, ἐνῷ εἶχε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπεστραμμένην πρὸς δεωρίαν τινὸς ἐμβαίνοντος εἰς τὸ δωμάτιον, ἐκρύψαμεν καὶ αὐτοῦ τὸ πινάκιον· δι' ὅλιγας

στιγμὰς ἐκύτταζεν ὀλέγυρα νὰ ἰδη τί ἀπίγνετε τὸ πινάκιον του, ἀλλὰ μὴ εὑρὼν αὐτὸν ἡρχίσε νὰ κρεμάζῃ τὰ χεῖλα καὶ νὰ μᾶς ἀγριοβλέπῃ, ἀπαράλλακτα ὡς Θυμωμένον τέκνον, ἐωσοῦ, ἴδων νεάνιδα, ἢτις ἔτυχε νὰ στέκη πλησίον του γελᾶσα, ἡ αὐτὴν ίσως ὑποπτευόμενος πρωτάτιον, ὥρμησε κατεπάνω της μὲ τὴν μεγίστην λύσσαν, καὶ πιθανὸν ἔτι ἡθελε τὴν δαγκάστειν, ἀν δὲν ἐπρόφθανε ν' ἀπομακρυνθῇ. "Οτε δὲ τὸν ἐπανεστράφη τὸ πινάκιον, ἐφρόντισε νὰ ἐμποδίσῃ τοῦ παγγιδίου τὴν ἐπανάληψιν, σταθερῶς κρατῶν αὐτὸ μὲ τὴν μίαν χειρα, ἐνῷ ἔτρωγε μετὰ τῆς ἀλλῆς.

'Ο Ὁραγγούταγγος, η Πίθηκος Σάτυρος.

'Ο Ὁραγγούταγγος, (Πίθηκος Σάτυρος), ὁ πλίον διαβόντος δλῶν τῶν πιθήκων, είναι γ' νῦνημα τῶν πλίον ἀπομεμακρυσμένων καὶ ἀσυγνάστων δασῶν εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς Βορέου, Ιαΐας, καὶ Σουμάτρας, ίσως δὲ καὶ τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν τῆς Κίνας καὶ τῆς Μαλαικῆς χερσονήσου. Τέση ἡδη προσλέχθη, νεώτατος ὥν, ἔχει στρογγυλότητα κρανίου καὶ ὑψος μετώπου, σχεδὸν ὡς ὁ ἀνθρωπός· ἀφοῦ δημως τῆλειωθῇ, ἀλλοιόνονται οἱ χαρακτῆρες οὗτοι κατὰ τρόπον παράδοξον, καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ λαμβάνει τὸ εἰς μεγάλας σαρκοφάγα ζῶα ἰδοιτερον σχῆμα, τὸ δὲ μετώπον καταντᾶ ὁμαλώτατον πρὸς δὲ τούτοις, αἱ ἔξεισι τοῦ γνάθου, τὸ ὑπερβαλλεῖδον μέγεδος τῶν κυνοδόντων, τῶν βραχιόνων τὸ ἀσύμ-

μετρον μῆκος, ὁ μικρὸς, παχὺς τράχηλος, ὑπὸ δύο μεγάλων μεμβρανώδῶν σάκκων πόσχημισμένος, οἵτινες δίδουν ὅξυν τινὰ βαθὺν τόνον εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ζώου, καὶ ἄλλα τινὰ τοῦ γενικοῦ ὄργανισμοῦ του, ἔξευτελίζουσι τὸν Ὀραγγούταγγιον, ὑποδέστερον τοῦ Κιμπανζῆ αὐτὸν καθιστάνοντες. Τὸ μέγα μῆκος τῶν βραχείων αἴναι βέβαια ἡ σημαντικωτέρα περὶ τὸ ζῶον τῷτο ἴδιότητα, παραβαλλόμενον μάλιστα μὲ τὴν βραχύτητα τοῦ σώματος καὶ τῶν σκελῶν· ὅταν στίχην ἐντελῶς ὅρθιον, οἱ δάκτυλοι ἐμποροῦν σχεδὸν νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν γῆν· κατὰ συνέπειαν δὲ τούτον ὁ Ὀραγγούταγγιος δυσκολώτερον λαμβάνει τὴν δίπουν στάσιν παρὰ ὁ Κιμπανζῆς· Ὁσεν καὶ σπανίως ἐπιχειρεῖ νὰ βαδίσῃ μὲ μένον τοὺς ὀπισθίους πόδας· ὅσάκις δὲ πράττει τοῦτο, μεταχειρίζεται πάντοτε τὰς χειρας πρὸς στερέωσιν τῆς κλονουμένης ἰσορροπίας του, ἐλαφρῶς τὸ ἕδαφος ἐγγίζων ἐκατέρωθεν ἐνῷ προβαίνει, καὶ ἀναλαμβάνων οὕτω τὴν χανομένην τοῦ σώματος ἰσοσταθμίαν. Ὁ Ὀραγγούταγγιος, ὡς ὁ Κιμπανζῆς, στερεῖται ἀπὸ τυλώσεις· τὸ ρύγχος εἶναι ἀρκετὰ μεμακρυσμένον, τὸ στόμα μεγάλον καὶ δύσμορφον, τὰ χείλη λεπτά καὶ προέχοντα, ἡ σιαγῶν σχεδὸν ἐλλείπουσα, τὰ ὥτια μικρότατα, καὶ ἡ μύτη τούτου σιμή, ὥστε ἀναγνωρίζεται μόνον διὰ τῶν μυκτήρων. Τὸ πρόσωπον, τὰ ὑπατα, καὶ αἱ χεῖρες εἶναι γυμνὰ, ἔχουσι δὲ τὸ κοκκινωπὸν τῆς πλίνθου χρῶμα· τὰ ἐμπροσθεν μέρη τοῦ σώματος εἶναι ἀφαιῶς τετριχωμένα, ἀλλα τὴν κεφαλὴν, τοὺς ὄμους, τὰ ὑπατα, καὶ τὰ ἄκρα σκεπάζουσι πυκνότατα μακρὰν τρίχες βαθέος οἰνώδους ἀρνθροῦ χρώματος. Οἱ ὄνυχες τῶν ὀπισθίων ἀντικείρουν λείουν ἐνίστε εἰς τινὰ νέα τὴν ἡλικίαν ἀτομα, οὐχὶ δῆμως πάντοτε καὶ εἰς δλα, ὡς συγγραφεῖς τινες ἀθέλησαν νὰ μᾶς καταπείσωσι.

Τῶν Εύρωπαίων αἱ μετὰ τῆς Ἰνδίας σχέσεις ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς δεκάτης πέμπτης ἔκατονταετηρίδος συγχάκις ἐχορήγησαν εὐκαιρίας πρὸς παρατήρησιν τοῦ ζώου τούτου, καὶ πολλὰ νέα τὴν ἡλικίαν ἀτομα εἰσῆχθαν κατὰ διαφόρους καιροὺς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Ὀλλανδίαν, Γαλλίαν, καὶ Πορτογαλλίαν. Εἰς τὴν νεότητα εἶναι μάλιστα ἀξιοτημέιστον τὸ πρᾶτον καὶ φιλόστοργον τῆς διαθέσεώς του· ἀλλ' ἡ ψυχρότης καὶ ὑγρασία τῶν βορειῶν τόπων τῆς Εὐρώπης ἐμποδίζουσι τὴν τῶν δυγάμεων αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, καὶ εἰς διλιγώτατους μῆνας τοῦ τελείονος τὴν ζωήν. Τὰ ἐπόμενα περὶ τῶν ἔξεων καὶ τρόπων ἐνὸς, τὸ ὄποιον ὁ Dr. Clarke Abel παρετήρησεν εἰς τὴν Ἰαύαν, δεικνύουσι τὸ ζῶον εἰς αἰσιωτέρας, καθὸ φυσικώτερας, περιστάσεις. Εἰς τὴν Ἰαύαν, λέγει ὁ κύριος Ἀβελ, κατέλουεν ὁ Ὀραγγούταγγιος εἰς μέγαν ταμάρινδον πλησίον τῆς κατοικίας μου, ἐσχημάτισε δὲ κοίτην συμπλέξας τοὺς μικροὺς κλέδους καὶ μὲ φύλλα σκεπάσας αὐτούς. Τὴν ἡμέραν εἶχε τὴν κεφαλὴν προκύπτουσαν ἔξω τῆς φωλεᾶς, παρατηρῶν τοὺς ὑποκάτωθεν διαβαίνοντας, ὅπότε δὲ βλέπει κάνενα μὲ ὄπώρας, κατέβαινε καὶ τοῦ ἔκποισε. Πάντες ἐκλαγίαζε διὰ τὴν νύκτα περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου,

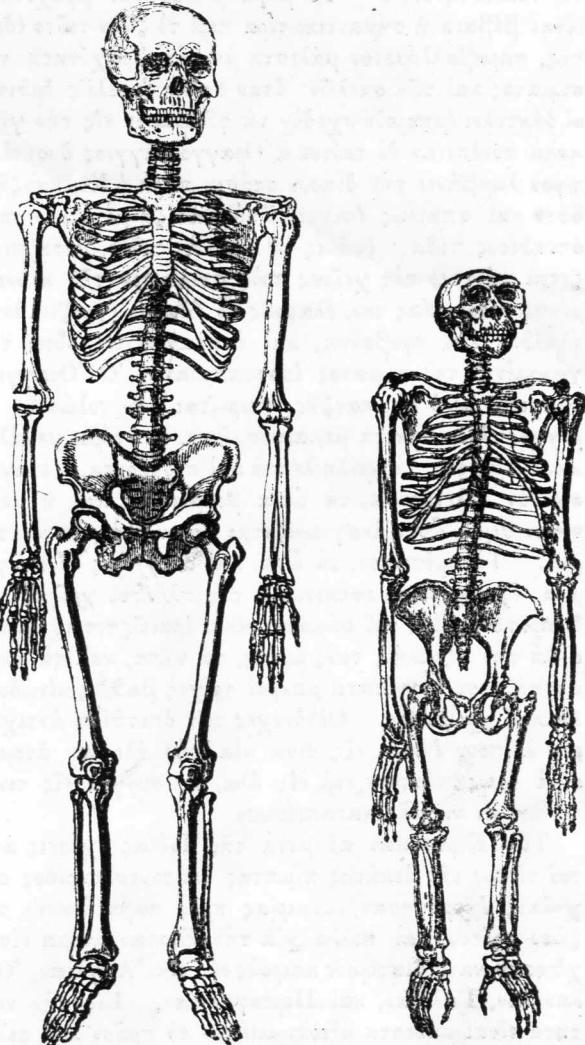
ἡ ταχύτερα ἐὰν ἦτο χορτασμένος· ἐστηκόνετο δὲ μετὰ τοῦ ἡλίου, καὶ ἐπεσκέπτετο ἔκεινους, παρ' ὃν συνήθως ἐλάμβανε τροφήν. Ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐκοιμᾶτο γενικῶς σιμὰ τοῦ καταρτόου, εἰς πανίον περιτυλισσόμενος. Ενίστε προκατελάμβανα τὴν κοίτην αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐπαΐδενα μὴ θέλων νὰ τὴν παραχωρήσω. Εἰς ταύτας δὲ τὰς περιστάσεις, ἐπροσπάθει νὰ σύρῃ τὸ πανίον ὑποκάτωθεν μου, ἢ νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ τὸ παραιτήσω, καὶ δὲν ἡσύχασε πρὶν ἐγὼ ἔξελθω. "Ἄν δλα τὰ πανία ἐτύχαιναν βαλμένα, πειρήρχετο ζητῶν ἀλλο τι σκέπασμα, καὶ ἡ ἐκλεπτε φόρεμά τι τῶν ναυτῶν, ἢ ἐπαιρνε τὰ ἐπαπλύματα κάμμιας κλίνης. Εἰς τὴν Ἰαύαν προσφιλεστέραν διασκέδασιν εἶχε τὸ νὰ κενῆται ἀπὸ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, ἢ νὰ ἀναβαίνῃ εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ πλούου, νὰ χρεμάζεται ἀπὸ τὰ σχοινία, ἢ νὰ παίζῃ μὲ τοὺς παῖδας τοῦ καραβίου. Εἰς τοῦτο ἔδιδε πρώτες ἀφορμὴν κτυπῶν αὐτοὺς μὲ τὴν χειρά του ἐνῷ περνοῦσαν, ἐπειτα δὲ διὰ πηδήματος ἀπομακρυνόμενος, ἀλλ' ἀφίνων νὰ τὸν προφέδανωσι καὶ νὰ συμπλέκωνται εἰς φευδὴ μάχην. Μικρούς τινας πίθηκας εἰς τὸ πλοῖον εύρισκομένους δίλγον μὲν περιεργάζετο, ἐνόσω παρετίρουν αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ καραβίου. Μίαν φορὰν τωόντι ἀναφανδὸν ἐξήτησε νὰ ρίψῃ κλωβίον εἰς τὴν θάλασσαν περιέχον τρεῖς ἐξ αὐτῶν· ἀλλὰ μὲ ἐφαίνετο ὀλιγώτερον ἀδιάφορος εἰς τὴν συναναστροφήν των, ὅσάκις δὲν παρετηρεῖτο ἀπὸ ἡμᾶς· Ἐστοχάσθην αὐτὸν ποτὲ, ὑπτιον κείμενον, μὲ πανίον δὲ κατὰ μέρος ἐσκεπασμένον, θεωροῦντα μὲ πολλὴν σοβαρότητα τὰ παιγνίδια νέου τινὸς πιεζήκου, δστις ἐπηδοῦσεν ἀνωδέν του· τέλος δὲ, τὸν ἐπίασεν ἀπὸ τὴν οὐράν, κ' ἐξήτησε νὰ τὸν περιτύλιξῃ ἐντὸς εἰς τὸ σκέπασμά του. "Ο πίθηκος, μὴ νοστιμευθεὶς τὸν περιορισμὸν, τοῦ ἐξέρυγεν, ἀλλ' ἤρχισε καὶ πάλιν τὰ παιγνίδιά του· μολονότι δὲ συνεχῶς ἐπιάνετο, πάντοτε ἐξέκοπτεν. "Η συναναστροφὴ ὅμως δὲν ἦτον ἵσου πρὸς ἵσον, διότι ποτὲ δὲν συγκατέβαινεν ὁ Ὀραγγούταγγιος νὰ παίζῃ μὲ τοὺς πίθηκας, ὡς μὲ τοὺς ναύτας. Οἱ πίθηκες, μὲ ὅλον τοῦτο, τίγάπων τὴν συναναστροφήν του, διότι, μόλις ἀφίνωμενοι λυτοὶ, εἰς ἐκείνου τὸ ἀγαπαυτήριον διευθύνοντο.

"Αλλὰ, μολονότι τοσάτην ἐδείκνυε πράτητα ὅσάκις δὲν ἦτον ἴσχυρὰ παρωργισμένος, ἡμποροῦσεν δῆμως εἰς σφοδρὰν λύσσαν νὰ διερεθισθῇ, καὶ εἰς μίαν ἡ δύο περιστάσεις ἐκάμε πρᾶξιν, ἡτις, ὑπὸ λογικοῦ δυτος ἀν ἐγίνετο, ἡθελεν ὄνομασθην ἀπειλὴ αὐτοχειρίας. "Οπότε, ζητῶν παρά τινος πορτογάλλιον, ἀπετύγχανε νὰ τὸ λάβῃ, ἐκράνγαζε τρανώτατα, καὶ μανιωδῶς ἐκείνετο εἰς τὰ σχοινία, ἐπειτα δὲ στρεφόμενος ἐξήτησε αὐτὸν καὶ πάλιν· ἐὰν δὲ καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἀπετύγχανε, ἐκνίστε μερικὴν ὄρων ὡς ὠργισμένον τέκνον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐκβάλλων τὰς πλέον διαπεραστικὰς κραυγὰς, ἐπειτα δὲ, ἀναπηδῶν ἐξαίφνης, ὠρμούσε μανιωδῶς κατὰ τὴν πλευρὰν τοῦ καραβίου, καὶ ἐγίνετο ἀφαντος. Τὴν πρώτην φορὰν, καθ' ἣν εἰδομεν

τὴν πρᾶξιν ταῦτην, ἐστοχάσθημεν διὰ εἰχε πέσειν εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλ' ἐρευνήσαντες εὐρήκαμεν αὐτὸν κεχρυμμένον ὑπὸ τὰς ἀλυσίδας.'

Ο τέλειος τὴν ἡλικίαν Ὁραγγουτάγγιος σπανίως ὑπέπεσεν εἰς τὴν παρατήρησιν τῶν Εὐρωπαίων. Παρὰ τοῦ αὐτοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς (Dr. Clarke Abel) ἔχομεν περιγραφὴν ἀτόμου τινὸς, ἐπὶ τὸ ποδῶν τὸ ἀνάστημα, τὴν ὥποιαν εὐχαρίστως καταχωροῦμεν. Τὸ ζῶον τοῦτο ἀνεκάλυψεν ἡ συνοδία ἐμπορικοῦ πλοίου εἰς τόπον καλούμενον Θαμβοὺν, κατὰ τὸ βορειοδυτικὸν παράλιον τῆς Σουμάτρας, ἐπὶ μέρους διου ήσαν ὀλίγα μόνον δένδρα καὶ μικρὰ ἔκτασις καλλιεργημένης γῆς. Ἀναμφιβόλως δὲ εἶχεν ἐλθεῖν ἀπὸ μακράν, διότι αἱ κνηματοῦ ήσαν καταλασπωμέναι μέχρι τῶν γονάτων, καὶ οἱ ἐντόπιοι δὲν ἔγνωριζαν αὐτό. Σιμώσαντος τοῦ τῆς λέμβου πληρώματος, κατέβη ὁ Ὁραγγουτάγγιος ἀπὸ τὸ δένδρον, ἐφ' οὗ ἐκάθητο, καὶ διευθύνθη εἰς δάσος τι ὀλίγον ἀπέχον, παριστάνων, ἐνῷ ἔκινεῖτο, τὸ φαινόμενον ὑψηλῆς ἀνθρωπειδοῦς μορφῆς, μὲ στιλπνὰς μελαγχροίνους τρίχας ἐσκεπασμένης, δρῖος περιπατῶν μὲ κλονούμενον βάσισμα, καπτοτε δὲ ταχύνων μὲ τὰς χεῖρας τὴν κίνησιν, καὶ ἄλλοτε ὠδούμενος εἰς τὰ ἐμπροσθεν διὰ τῆς βοηθείας κλάδου τινός. Ἀλλ' ήτο πασίδηλον διεὶς ἐπὶ τῆς ἀδένδρου γῆς περίπατος ὀλίγον εἰς αὐτὸν ἥρμοξε, διότι, ἀκόμη καὶ διὰ διὰ τῶν γειρῶν ἡ διὰ βακτηρίας ἐβοηθεῖτο, προώδεις βραδέως καὶ παρεφέρετο· μεταξὺ τῶν δένδρων ήτο χρεία νὰ ἔσῃ τις αὐτὸν διὰ νὰ λογαριάσῃ τὴν εὔστροφίαν καὶ ἴσχὺν του. Διωχθεὶς εἰς μικρὸν τὸ δάσος, λέγει ὁ κύριος Αβελ, ἐπίαστε δι' ἐνὸς πηδήματος ὑψηλότατον κλάδον, καὶ ἐπήδη ἐξ ἐνὸς εἰς ἄλλο δένδρον μὲ τὴν ταχύτητα κοινοῦ πιθήκου, φεύγων ἵσα μὲ ταχυδρόμον ἵππον. Ἀφοῦ δὲ ἐλαβε πίντε σφαιράς, παρελύθησαν αἱ δυνάμεις του, καὶ στριχθεὶς ἀπηνδημένος εἰς κλάδον τινὰ, ἐξέραστε ποσότητα αἵματος. Οἱ κυνηγοὶ, μὴ ἔχοντες πλάνον ἄλλην πυρίτιδα, ἤναγκάσθησαν νὰ κόψωσι τὸ δένδρον διὰ νὰ τὸν ἀποκτήσωσιν· ἀλλὰ πόσον ἐξεπλάγησαν ἰδόντες αὐτὸν, ἐνῷ τὸ δένδρον ἔπιπτε, καταφεύγοντα εἰς ἄλλο, μὲ ἴσχὺν ἀμείωτον κατὰ τὸ φαινόμενον! Τωόντι πολλὰ δένδρα ἤναγκάσθησαν νὰ κόψωσιν, ὥστε νὰ καταβιβάσωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀκόμη δὲ καὶ ἀφοῦ ἐνικῆθη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἔχθρων, καὶ σχεδὸν ἔθνησκε, πιάσας λόγχην καμμένην ἀπὸ εὐκαμπτον ἔύλον, ήτις ἡμπόρει ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ πλέον εὐρώστου ἀνδρὸς, τὴν κατασυνέτριψεν ὡς κάλαμον. Οἱ βοηθήσαντες εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ εἶπον, διὰ τὸ ἀνθρωπίνην ἔκφρασις τοῦ προσώπου του, ὡς καὶ ὁ ἐλεεινὸς τρόπος, καθ' ὃν ἔβαλλε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν πληγῶν, τόσον θλιβερὰ αἰσθήματα τοὺς ἐπροξένησεν, ὥστε σχεδὸν ἤρχισαν ν' ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς φύσεως τοῦ πραττομένου. Ήτο δὲ πόδας ὑψηλὸς, μὲ πλατύ ἀνοικτὸν στῆθος, καὶ στενὴν ὅσφιν. Η σιαγών αὐτοῦ εἶχεν ὅλον γένειον ἐκατέρωθεν, σχηματίζον κοσμητικὸν μᾶλλον παρὰ φοβερὸν παράρτημα εἰς τὸ πρόσωπόν του. Οἱ βραχίονες, ἀκόμη καὶ ἀναλόγως τοῦ ὑφος του, ήσαν μακροί. ἀλλὰ

τὰ σκέλη του ήσαν πολὺ μικρότερα. Σύνολον τὸ θηρίον, προσθέτει ὁ βιογράφος του, 'διήγειρε θαυμασμόν, καὶ πολὺ μᾶλλον ἔκπληξιν παρὰ φόβον. Αἱ τρίχες αὐτοῦ ήσαν λεῖαι καὶ ὑαλιστεραί· εἶχε δὲ πᾶν σημεῖον διεὶς εύρισκετο εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος καὶ ῥώμης του.'

Σκελετὸς τοῦ Αιθρώπου.

Σκελετὸς τοῦ Κιμπανζῆ.

Ως εἴ πομεν ὕδη, καὶ ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰς ἐνταῦθα εἰκονογραφίας, ὁ Κιμπανζῆς εἶναι τὸ ἀνθρωποειδέστερον ἀπὸ τὰ ζῆα· τωόντι, δχι μικρὸν μέρος τοῦ ὄργανισμοῦ του συμφωνεῖ πολὺ μὲ τὸν ἀνθρώπινον· διδεν καὶ τινες διῆσχυρίσθησαν διεὶς ὁ ἀνθρωπός καὶ ὁ Κιμπανζῆς εἶναι τῆς αὐτῆς ζωολογικῆς οίκογενείας μέλη. Ἀλλ' αἱ τῶν νεωτέρων ἀνατόμων ἀκριβεῖς ἐρευναὶ ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύουν, διεὶς μὲ δλην ταῦτην τὴν δμοιστητα ὑπάρχουσαν καὶ ἰκανωταται διαφοραί. Παρατρέχοντες δὲ δλας τὰς λοιπὰς, ὑπὲρ τὰς εἰκοσι τὸν ἀριθμὸν, σημειώνομεν τὴν εἰς τὸ ὄστον τὴν πτέρυνης, τὸ ὅπιον εἰς τὸν ἀνθρωπὸν δὲν ἐξέχει ἀναλόγως τοσοῦτον εἰς τὰ ὄπιστα, δσον εἰς τὸν Κιμπανζῆν· ή δὲ πτέρυνα εἶναι μάλιστα τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε καὶ κα-